

VOORSTEL AB

CATEGORIE: Bespreekstuk

DATUM DB VERGADERING : 7 november 2017
DATUM AB VERGADERING : 19 december 2017
PORTEFEUILLEHOUDER : J.F. de Jong
REGISTRATIENUMMER : Z/17/014069-70478
OPSTELLER : Bert Koster, telefoonnummer +31882331701

 ruw waterschap

VOORSTEL

Het Algemeen Bestuur vragen een krediet beschikbaar stellen van € 1.974.201 voor de uitvoering van de Wettelijke Beoordeling Primaire Waterkeringen 2018-2023.

SAMENVATTING

Het doel van de Wettelijke Beoordeling Primaire Waterkeringen 2018-2023 is het uitvoeren en het uiterlijk 31 december 2022 afronden van de eerste Wettelijke Beoordelingsronde van de primaire waterkeringen in het beheergebied van WDOdelta aan de nieuwe normering die per 1 januari 2017 van kracht is.

Het resultaat van de Wettelijke Beoordeling bepaalt de scope van de verbetering van een dijktraject binnen het HWBP. Ook kunnen we gericht en efficiënt de Zorgplicht voor onze primaire waterkeringen uitvoeren en helpt het ons om beter klaar te staan bij een crisis met (hoog) buitenwater.

Ten behoeve van de Wettelijke Beoordeling moeten we voorbereidende onderzoeken uitvoeren om een meer realistisch beeld van de opbouw van onze waterkeringen te verkrijgen.

De Wettelijke Beoordeling en het werken met de nieuwe normering is nog sterk in ontwikkeling. Dit vraagt om een flexibele aanpak. Vanaf 2018 monitoren we jaarlijks de voortgang en nemen het bestuur hierin mee.

BESTUURLIJKE AANDACHTSPUNTEN

Wettelijke verplichting

Wij zijn als waterschap beheerder van de primaire waterkeringen en worden verondersteld een goed inzicht te hebben in de status van deze keringen zowel nu als in 2023. Deze kennis doen we op door middel van het zelf uitvoeren van de Wettelijke Beoordeling, en wordt opgepakt binnen de afdeling Onderzoek en Advies. De Wettelijke Beoordeling is de basis voor de uitvoering van onze kerntaak m.b.t. waterveiligheid.

Sinds de inwerkingtreding van de Wet op de Waterkering in 1996 (nu: Waterwet) moeten beheerders van primaire waterkeringen ten minste eens in de 12 jaar beoordelen (voorheen: toetsen) of hun waterkeringen voldoen aan de wettelijke veiligheidseisen.

Per 1 januari 2014 is de rol van toezichthouder voor de primaire waterkeringen overgedragen van de provincie naar het Rijk. In de praktijk zal de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) namens het Rijk deze functie uitoefenen. De ILT houdt toezicht (1) op de periodieke beoordeling van de primaire waterkeringen en (2) op de wijze waarop de beheerder de zorgplicht uitvoert. De ILT rapporteert het landelijk beeld over de resultaten van de beoordeling van de primaire waterkeringen aan de wettelijke normen aan de minister. De minister informeert op basis daarvan de Eerste en Tweede Kamer.

Relatie met Zorgplicht primaire waterkeringen

De Zorgplicht houdt in dat de beheerder de wettelijke taak heeft om de primaire kering in stand te houden, aan de veiligheidseisen te laten voldoen en voor het noodzakelijke preventieve beheer en

onderhoud te zorgen. Om die reden worden de keringen door de beheerder regelmatig geïnspecteerd om te beoordelen of de fysieke toestand van de kering nog in overeenstemming is met de ontwerpuitgangspunten.

In het geval dat de fysieke toestand van de kering door bijvoorbeeld technische veroudering of (storm)schade niet meer voldoet aan de minimale ontwerpuitgangspunten dient de beheerder de nodige onderhouds- en herstelmaatregelen te treffen. Resultaten uit deze inspecties worden meegenomen in de Wettelijke Beoordeling en vice versa krijgen stukken dijk die niet voldoen conform de Wettelijke Beoordeling meer aandacht bij dergelijke inspecties.

Relatie met het HWBP

In het HWBP voeren de waterschappen en Rijkswaterstaat maatregelen uit om de primaire waterkeringen aan de wettelijke veiligheidsnorm te laten voldoen, nu en in de toekomst. Het HWBP-programma wordt jaarlijks geactualiseerd, waarbij wordt meebewogen met nieuwe inzichten, onderzoeksresultaten of beoordelingsresultaten. Op deze manier wordt de doelmatigheid van het programma geoptimaliseerd.

Dijktrajecten die conform de Wettelijke Beoordeling niet aan de norm voldoen, kunnen na vaststelling van de bevindingen door de ILT worden aangemeld voor het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). De wettelijke beoordeling bepaald hiermee de scope van de verbetering van een dijktraject binnen het HWBP.

OMGEVING EN PARTNERS

Op het niveau van het beoordelingssteam is al contact gelegd met waterschap Vallei en Veluwe, Rijkswaterstaat Oost-Nederland en de Provincie Overijssel doordat we een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben in een aantal dijktrajecten.

Het betreft respectievelijk de dijktrajecten Zalk en Gelderse Sluis-Reeve, dijktraject Barsbeek (kunstwerken Zwartsluis) en dijktraject Ganzensluis-Ramspol (Ganzensluis).

Onderzoeken in het veld geven vragen in de omgeving, tevens is het mogelijk dat omwonenden en grondeigenaren overlast ondervinden van de onderzoeken die wij in het veld willen gaan uitvoeren. Hierop wordt geanticipeerd door de omgeving voorafgaand aan een onderzoek te informeren.

Daarnaast is er een intensieve afstemming en samenwerking met de ILT als toezichthouder op de primaire waterkeringen en Directoraat-Generaal Ruimte en Water (DGRW) van het ministerie van Infrastructuur en Milieu als opsteller van het Wettelijk Beoordelingsinstrumentarium. Tevens vindt landelijk afstemming plaats tussen de verschillende waterschappen.

FINANCIËN

Onderstaande kosten zijn met dit voorstel gemoeid:

Kostencategorieën	Bedrag	Percentage
Externe kosten () incl. BTW	€ 1.949.201	98,7 %
Interne kosten (exploitatie)	€ 0	0 %
Risicoreservering voorzien incl. BTW	€ 25.000	1,3 %
Risicoreservering onvoorzien incl. BTW	€ 0	0 %
Totale kosten incl. BTW	€ 1.974.201	100 %

De invloed op de jaarlijkse investeringen is als volgt:

	Voorstel	Meerjarenraming 2018-2021
Benodigd krediet (bruto)	€ 1.974.201	€ 1.895.000
Subsidies en/of bijdragen derden (externe dekking)	€ 0	€ 0
Jaar oplevering (start kapitaallasten t+1) per dijkvak vanaf	2020	2020/2023
Kapitaallasten	€ 204.000	€ 416.900
Overige exploitatiekosten (-baten)	n.v.t.	n.v.t.
Impact exploitatierekening	€ 204.000	€ 416.900

De externe kosten beslaan volledig het uitvoeren van geotechnisch onderzoek. De informatie opgedaan tijdens dit onderzoek is nodig voor de uitvoering van een goede beoordeling conform het WBI2017. De personeelskosten komen ten laste van de exploitatie.

Het benodigde krediet is €79.000 hoger dan begroot in de meerjarenraming 2018-2021. Op basis van ervaring opgedaan in de loop van 2017 is er een betrouwbare indicatie waaruit blijkt dat we meer grondonderzoek nodig hebben dan begin 2017 voorzien.

Vanwege het meerjarig nut tot 2035 worden de investeringen per dijkvak over een periode van 12 jaar afgeschreven (2023-2035). Na uitvoering van de werkzaamheden hebben we een beoordelingsstelsel waarmee de beoordeling en beheer van de kering kan worden uitgevoerd. (Afschrijvingsbeleid conform de legger en het beheersregister 10 jaar). Voor 2035 moet voor alle dijkvakken weer een nieuw beoordelingsstelsel beschikbaar zijn.

Om de volgende redenen is zoals gebruikelijk gekozen voor een investeringsvoorstel in plaats van een exploitatie:

- Het betreft een project met een vastgestelde doorlooptijd, een hoog investeringsvolume en een meerjarig nut.
- We willen de huidige belastingbetaler niet belasten met kosten die dienen voor gebruik in de toekomst. Doordat het een investering is worden de kapitaallasten in de toekomst gespreid en dus de lasten belegd waar ook het gebruik/nut is.

RISICO'S

De belangrijkste risico's en beheersmaatregelen zijn opgenomen in het geactualiseerde plan van aanpak. Het risico met mogelijk financiële gevolgen is dat we onvoldoende capaciteit beschikbaar hebben door uitval. Deze risicoservering is opgenomen.

Uit ervaringen dit jaar is gebleken dat de fluctuaties van de werking van het WBI 2017 tevens een reëel risico is voor de tijdsplanning.

De beheersmaatregel hiervoor is dat we intern genoeg kennis van het beoordelingsstelsel hebben om deze veranderingen op te vangen.

TOELICHTING

WDO Delta is de beheerder van in totaal 228 km primaire waterkeringen in de IJssel-Vechtdelta langs onder andere de IJssel, de Overijsselse Vecht, het Zwarte Water en het Zwarte Meer. In het kader van de Waterwet is WDO Delta verplicht elke 12 jaar de waterstaatkundige toestand van alle primaire waterkeringen in haar beheergebied in beeld te brengen en hierover verslag uit te brengen aan de minister van Infrastructuur en Milieu.

In 2016 is de eerste versie van het plan van aanpak van de wettelijke beoordeling aan het bestuur voorgelegd. Hierin is aangegeven dat deze eind 2017 zou worden geactualiseerd.

Aanleiding

In 2017 is de uitvoering van de eerste Wettelijke Beoordelingsronde (voorheen: Toetsronde) van de primaire waterkeringen gestart. Bij deze beoordeling wordt gewerkt met de nieuwe overstromingskansnormen en een nieuw instrumentarium, het WBI2017. Voor deze beoordelingsronde is de beschikbare uitvoeringstijd maximaal 6 jaar¹. Uiterlijk 31 december 2022 dient het resultaat overlegd te worden aan de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), die namens de minister van Infrastructuur en Milieu het toezicht houdt op de primaire waterkeringen.

Doel en aanpak

Het doel van de Wettelijke Beoordeling Primaire Waterkeringen 2018-2023 is het uitvoeren en het uiterlijk 31 december 2022 afronden van de eerste Wettelijke Beoordelingsronde van de primaire waterkeringen in het beheergebied van WDODelta aan de nieuwe normering die per 1 januari 2017 van kracht is.

De Wettelijke Beoordeling wordt uitgevoerd door de vakgroep waterveiligheid van de afdeling Onderzoek en Advies en omvat de volgende drie fasen:

- Voorbereiding; inclusief benodigde onderzoeken (inspectie, geometrisch, grond en laboratorium) om een meer realistisch beeld van de opbouw van onze waterkeringen te verkrijgen.
- Uitvoering met behulp van het Wettelijk Beoordelingsinstrumentarium (WBI2017).
- Rapportage; inclusief vaststelling door de ILT.

Na vaststelling door de ILT worden deze resultaten ter vaststelling aan het bestuur voorgelegd. Daarna vindt overdracht plaats naar de interne organisatie.

Relatie met HWBP en Zorgplicht primaire waterkeringen

Het resultaat van de Wettelijke Beoordeling bepaalt de scope van de verbetering van een dijktraject binnen het HWBP. Ook kunnen we gericht en efficiënt de Zorgplicht voor onze primaire waterkeringen uitvoeren en helpt het ons om beter klaar te staan bij een crisis met (hoog) buitenwater. De inspectieresultaten vanuit de Zorgplicht vormen een uitgangspunt in de Wettelijke Beoordeling.

Voortgang

In 2017 is de afdeling Onderzoek en Advies gestart met de beoordeling van de eerste twee dijktrajecten. Naar aanleiding van deze ervaring hebben we ons plan van aanpak geactualiseerd en de benodigde onderzoeken in beeld gebracht voor de komende dijktrajecten. De Wettelijke Beoordeling en het werken met de nieuwe normering is nog sterk in ontwikkeling. Dit vraagt ook in 2018 om een flexibele aanpak. Vanaf 2018 monitoren we jaarlijks de voortgang en nemen het bestuur hierin mee.

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris,
ir. E. de Kruijk

de dijkgraaf,
ir. H.H.G. Dijk

¹ De Derde Wettelijke Toetsronde van de primaire waterkeringen is dan 12 jaar terug, in 2011, afgerond.